

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

13179 *Reial decret llei 13/2018, de 28 de setembre, pel qual es modifica la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, en matèria d'arrendament de vehicles amb conductor.*

El Reial decret llei 3/2018, de 20 d'abril, va modificar la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, en matèria d'arrendament de vehicles amb conductor.

Aquesta reforma tenia per objecte garantir l'equilibri adequat entre l'oferta de serveis en aquesta modalitat de transport i la que representen els taxis, emparats en les llicències municipals corresponents i, si s'escau, autoritzacions de transport de viatgers en vehicles de turisme.

En els mesos transcorreguts des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 3/2018, de 20 d'abril, s'ha posat de manifest que les mesures que preveia no eren suficients per atendre els problemes de mobilitat, congestió de trànsit i mediambientals que l'increment elevat de l'oferta de transport urbà en vehicles de turisme està ocasionant en els principals nuclis urbans del nostre país. Igualment, el creixement ràpid d'aquesta modalitat de transport pot donar lloc a un desequilibri entre oferta i demanda de transport en vehicles de turisme que provoqui un deteriorament general dels serveis, en perjudici dels viatgers. Això posa de manifest la necessitat que, progressivament, les regulacions aplicables al taxi i l'arrendament amb conductor es vagin aproximant en la mesura en què això contribueixi a un tractament harmònic de les dues modalitats de transport de viatgers en vehicles de turisme. Això constitueix, d'una banda, la raó d'aquest Reial decret llei i, de l'altra, aconsellaria que, en paral·lel, s'avancés en la revisió de les normes aplicables al sector del taxi que comporten rigideses que en dificultin la competitivitat.

La problemàtica descrita se circumscriu exclusivament a nuclis urbans i no excedeix el territori de la comunitat autònoma corresponent. Per això, la resposta a aquests problemes és inajornable i exigeix que el transport exclusivament urbà efectuat en la modalitat d'arrendament de vehicles amb conductor, així com les condicions de prestació d'aquest tipus de serveis en l'àmbit estrictament autonòmic, els pugui abordar eficaçment l'Administració que està en millors condicions per valorar les circumstàncies particulars de cada àmbit.

Amb aquesta finalitat, es modifica l'article 91 de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, i determina que l'autorització d'arrendament de vehicles amb conductor d'àmbit nacional habilita, exclusivament, per dur a terme serveis de caràcter interurbà.

En coherència amb això, es permet que siguin els òrgans que tinguin competències en matèria de transport urbà els que, en l'exercici d'aquestes, determinin les condicions en què es poden autoritzar i prestar els serveis de transport de viatgers íntegrament desenvolupats en el seu àmbit territorial, inclosos els que es porten a terme en la modalitat d'arrendament de vehicles amb conductor.

Com a complement de les mesures anteriors, i per respondre a la mateixa problemàtica descrita, es prescriu, a més, que, com a regla general, l'origen de la prestació de serveis ha d'estar dins de la comunitat autònoma on estigui domiciliada l'autorització corresponent. Aquesta mesura obeeix a la vinculació que s'estableix entre l'autorització d'àmbit nacional i els règims diversos de prestació d'aquest tipus de serveis que poden establir les comunitats autònomes en virtut de l'habilitació que efectua la disposició addicional primera d'aquest Reial decret llei.

La solució dels problemes de mobilitat o mediambientals que s'estan plantejant en els nostres principals nuclis urbans exigeix precisar i definir les condicions de prestació de

l'arrendament de vehicles amb conductor tenint en compte les circumstàncies demogràfiques, la dotació d'infraestructures i l'economia estacional que presenten les ciutats en què el creixement de l'oferta de transport en vehicles de turisme està tenint més impacte. Per això, es considera que les comunitats autònomes són les administracions que, tenint en compte les circumstàncies concretes del transport i mobilitat en el seu àmbit territorial, poden precisar de manera més eficient les condicions de prestació del servei d'arrendament de vehicles amb conductor. Amb aquesta finalitat, se les habilita per concretar, desplegar, o modificar, de manera temporal o definitiva, determinats aspectes de la reglamentació estatal per al servei esmentat, quan el seu recorregut no depassi el seu propi territori. Tot això, sense perjudici de les competències municipals en l'àmbit de la mobilitat urbana.

Per garantir l'equilibri adequat entre la nova regulació i els drets existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i com a compensació pels perjudicis que la nova definició de l'àmbit territorial de les autoritzacions pugui ocasionar als titulars de les atorgades d'acord amb la normativa anterior, se'ls concedeix un termini de quatre anys durant el qual aquests poden continuar prestant serveis en l'àmbit urbà. Sobre la base de les dades i valoracions de què disposa l'Administració, es considera que aquest termini hauria de ser suficient per compensar aquests perjudicis, si bé s'admet a més que, en determinats casos degudament justificats, es pugui ampliar el termini esmentat. Amb aquesta finalitat, i per calcular en cada cas el període de recuperació de la inversió, s'ha considerat adequat prendre com a referència la fórmula que preveu el Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola.

A més de per les circumstàncies exposades, la necessitat extraordinària i urgent que habilita per adoptar les mesures que inclou aquest Reial decret llei es justifica per la concentració que s'està produint dels serveis d'arrendament de vehicles amb conductor en àmbits estrictament urbans i metropolitans, que no van poder preveure inicialment les administracions competents i que comença a afectar de manera immediata i significativa l'ordenació del transport en aquests àmbits; molt especialment, el que estan prestant altres serveis, com el taxi, efectuats també mitjançant vehicles de turisme. És patent la conflictivitat social registrada en els últims mesos com a conseqüència dels desajustos esmentats en l'oferta i la demanda en vehicles de turisme, que posa de manifest l'exigència creixent tant de la ciutadania, perquè es fixi un marc estable que garanteixi el seu dret a utilitzar aquestes formes de transport en condicions òptimes, com de les empreses de transport, per dur a terme la seva activitat en condicions equitatives que permetin la competència efectiva. Amb aquesta finalitat, la reforma facilita que serveis de transport substancialment iguals es portin a terme en un marc regulador coherent.

Per això, en aquest cas, el reial decret llei representa un instrument constitucionalment lícit, alhora que és pertinent i adequat per a la consecució de la finalitat que justifica la legislació d'urgència, que no és cap altra, tal com reiteradament ha exigint el nostre Tribunal Constitucional, que la de subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis.

Per tant, en el conjunt i en cadascuna de les mesures que s'adopten, concorren, per la seva naturalesa i finalitat, les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupòsits habilitadors per a l'aprovació d'un reial decret llei.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre de Foment, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 28 de setembre de 2018,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres.*

L'article 91 de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, queda modificat en els termes següents:

«Article 91.

1. Les autoritzacions de transport públic habiliten per realitzar serveis en tot el territori nacional sense cap limitació per raó de l'origen o la destinació del servei.

Per excepció, les autoritzacions de transport de viatgers en vehicles de turisme i les d'arrendament de vehicles amb conductor, que habiliten exclusivament per efectuar transport interurbà de viatgers. A aquests efectes, es considera que un transport és interurbà quan el seu recorregut depassi el territori d'un únic terme municipal o una zona de prestació conjunta de serveis de transport públic urbà així definida per l'òrgan competent per fer-ho.

2. Els serveis d'arrendament de vehicles amb conductor s'han d'iniciar en el territori de la comunitat autònoma en què estigui domiciliada l'autorització corresponent. A aquest efecte, s'entén que l'origen o inici del transport es produeix en el lloc en què es recullen els passatgers de manera efectiva.

S'estableixen les excepcions següents a aquesta obligació d'inici en la comunitat autònoma:

1r Per als serveis de recollida de viatgers en ports i aeroports que hagin estat contractats prèviament i expressament, que es poden prestar a l'empara d'autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor domiciliades en comunitats autònomes diferents d'aquella en què s'ubica el port o l'aeroport, sempre que la destinació d'aquests serveis estigui en el territori de la comunitat autònoma en què estigui domiciliada l'autorització.

2n Per als casos en què les autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor domiciliades en una comunitat autònoma no siguin suficients per atendre un augment conjuntural de la demanda d'aquesta classe de serveis en el seu territori. A aquest efecte, l'òrgan competent en matèria de transport interurbà pot establir, amb l'informe previ dels municipis afectats, un règim específic que permeti els vehicles emparats en autoritzacions d'arrendament amb conductor domiciliades en altres comunitats autònomes efectuar temporalment serveis amb origen en tot el seu territori o en determinats punts d'aquest.»

Disposició addicional primera. *Habilitació a les comunitats autònomes.*

Les comunitats autònomes que, per delegació de l'Estat siguin competents per atorgar autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor d'àmbit nacional, queden habilitades per modificar les condicions d'explotació que preveu l'article 182.1 del Reglament de la Llei d'ordenació de transports terrestres, en els termes següents:

a) La modificació només pot afectar els serveis l'itinerari dels quals es porti a terme íntegrament en el seu àmbit territorial respectiu i es pot referir a: condicions de precontractació, sol·licitud de serveis, captació de clients, recorreguts mínims i màxims, serveis o horaris obligatoris i especificacions tècniques del vehicle.

b) La modificació ha d'estar orientada a millorar la gestió de la mobilitat interior de viatgers o a garantir el control efectiu de les condicions de prestació dels serveis, respectant els criteris de proporcionalitat que estableix la normativa vigent.

Tot això s'ha d'entendre sense perjudici de les competències que, d'acord amb la normativa de cada comunitat autònoma, puguin correspondre a les entitats locals a l'efecte de l'establiment o la modificació efectiva d'aquestes condicions en relació amb els serveis que discorren íntegrament dins del seu àmbit territorial.

Disposició addicional segona. *Cooperació en el marc de la Comissió de Directors Generals de Transport.*

De conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 16/1987, de 30 de juny, d'ordenació dels transports terrestres, es crea un subgrup de treball específic, dependent de la Comissió de Directors Generals de Transport, per tal de, a més d'abordar els aspectes que estableix la disposició addicional primera del Reial decret llei 3/2018, de 20 d'abril, compartir bones pràctiques reguladores i experiències d'èxit en la cerca de solucions que facilitin una convivència ordenada entre les dues formes de mobilitat i avançar en la millora de l'experiència de l'usuari en tots dos sectors. En aquest subgrup de treball, hi poden participar, segons estableixi la Comissió de Directors Generals de Transport de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, representants dels sectors empresarials de transport públic de viatgers en vehicles de turisme i d'arrendament de vehicles amb conductor, així com els ajuntaments principalment afectats per la qüestió.

Disposició addicional tercera. *Adequació del règim sancionador.*

1. En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, el Govern ha de presentar a les Corts Generals un projecte de llei de modificació del règim d'infraccions i sancions contingut a la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres.

Aquesta reforma ha d'adequar el règim sancionador a les condicions de prestació dels serveis d'arrendament de vehicles amb conductor que estableix aquest Reial decret llei i pot incrementar les sancions previstes quan aquests serveis es prestin en un àmbit territorial diferent del que correspongui o amb l'incompliment de les limitacions relatives a la prestació habitual del servei en el territori en què estigui domiciliada l'autorització, a la comunicació per via electrònica de les dades relatives al registre dels serveis o a la recollida de clients que no hagin contractat el servei prèviament.

2. Per garantir el control efectiu de les condicions de prestació dels serveis, la Direcció General de Transport Terrestre ha d'habilitar l'accés dels òrgans competents en matèria de transport de les comunitats autònomes, i de les entitats locals que així ho sol·licitin, al registre de comunicacions dels serveis d'arrendament de vehicles amb conductor regulat a l'article 2 del Reial decret 1076/2017, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen normes complementàries al Reglament de la Llei d'ordenació de transports terrestres, aprovat pel Reial decret 1211/1990, de 28 de setembre, en relació amb l'explotació de les autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor.

Disposició addicional quarta. *Informe del Ministeri de Foment.*

Amb caràcter anual, el Ministeri de Foment ha de presentar un informe a la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, en què s'analitzin els resultats de l'aplicació del que disposa aquest Reial decret llei, en què, en particular, ha de detallar l'evolució experimentada per la regulació de l'activitat d'arrendament de vehicles amb conductor en els principals nuclis urbans del país i els seus efectes en la mobilitat ciutadana.

Disposició transitòria única. *Autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor existents a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei o les sol·licituds de les quals estiguin pendents de resoldre's.*

1. Les autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor existents a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei se subjecten, durant els quatre anys següents a aquesta data, al règim següent:

a) No obstant el que disposa l'article 91.1 de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, els seus titulars poden continuar prestant a la seva empara serveis d'àmbit urbà.

b) No obstant el que disposa l'article 91.2 de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, segueixen habilitant per efectuar serveis sense limitació per raó del seu origen, sempre que els vehicles que portin a terme aquesta activitat s'utilitzin habitualment per prestar serveis destinats a atendre necessitats relacionades amb el territori de la comunitat autònoma en què estigui domiciliada l'autorització.

Amb aquesta finalitat, s'entén que un vehicle no s'ha utilitzat habitualment per als serveis esmentats quan el vint per cent o més dels serveis que s'efectuïn amb aquest dins d'un període de tres mesos no hagi recorregut, ni tan sols parcialment, pel territori de la comunitat autònoma.

Als efectes de control, quan els titulars d'autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor comuniquin a l'Administració les dades relatives a cada servei han de fer constar necessàriament els llocs d'inici i finalització d'aquest. Quan el servei s'iniciï i finalitzi en un mateix lloc, han d'indicar, a més, el punt del recorregut que estigui més allunyat del lloc esmentat; tot això de conformitat amb l'article 2 del Reial decret 1076/2017, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen normes complementàries al Reglament de la Llei d'ordenació de transports terrestres, aprovat pel Reial decret 1211/1990, de 28 de setembre, en relació amb l'explotació de les autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor.

c) Els serveis de transport prestats en l'àmbit urbà pels titulars de les autoritzacions esmentades queden subjectes a totes les determinacions i limitacions que estableixi l'òrgan competent en matèria de transport urbà en l'exercici de les seves competències sobre utilització del domini públic viari, gestió del trànsit urbà, protecció del medi ambient i prevenció de la contaminació atmosfèrica; especialment en matèria d'estacionament, horaris i calendaris de servei o restriccions a la circulació per raons de contaminació atmosfèrica.

2. Les habilitacions temporals que estableix l'apartat anterior tenen, per a tots els afectats, el caràcter d'indemnització per tots els conceptes relacionats amb les modificacions introduïdes en aquest Reial decret llei i, en particular, per la nova delimitació de l'àmbit territorial de les autoritzacions esmentades de conformitat amb l'article 91 de la LOTT.

No obstant això, si el titular d'una autorització considera que les habilitacions esmentades no compensen el valor d'aquella pot sol·licitar una indemnització complementària en aquestes condicions:

a) L'interessat ha de formular la seva sol·licitud davant la Direcció General de Transport Terrestre, necessàriament dins dels tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i hi ha justificar que el període de recuperació de la inversió efectuada és superior a quatre anys.

S'ha de presentar una sol·licitud independent per cada autorització.

Les sol·licituds han d'incloure la documentació que exigeix l'annex d'aquest Reial decret llei.

b) Les sol·licituds les tramita i resol la Direcció General de Transport Terrestre, les resolucions de les quals, en aquest procediment, posen fi a la via administrativa. El termini màxim en què s'ha de notificar la resolució expressa és de sis mesos. El venciment del termini màxim sense que s'hagi notificat cap resolució expressa, legitima l'interessat per entendre-la desestimada per silenci administratiu.

c) Quan no quedi justificat que el període de recuperació de la inversió és superior a quatre anys, s'ha de desestimar la sol·licitud, sense que en cap cas es pugui reduir el termini legal de quatre anys.

d) Quan es reconegui la indemnització complementària, s'ha de fer en forma d'ampliació de l'habilitació temporal pel nombre d'anys que correspongui. Només excepcionalment l'ampliació pot ser superior a dos anys, comptats a partir de la finalització del termini de quatre anys.

e) Per calcular el període de recuperació de la inversió, s'aplica el que disposa l'article 10.2 del Reial decret 55/2017, de 3 de febrer, pel qual es desplega la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola, seguint aquests criteris:

1r Els fluxos de caixa per activitats d'inversió han de preveure únicament les despeses originades per l'adquisició del vehicle i, si s'escau, de l'autorització.

2n No es tenen en compte les despeses originades per aquests conceptes:

i. Adquisició d'autoritzacions atorgades al seu titular actual per l'Administració de transports.

ii. Adquisició d'autoritzacions a títol onerosos quatre anys o més abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

iii. Adquisició del vehicle adscrit a l'autorització quan el seu titular disposi d'aquell en arrendament, arrendament financer o rènting.

iv. Adquisició del vehicle adscrit a l'autorització efectuada quatre anys o més abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

3r Quan el càlcul del període de recuperació de la inversió doni períodes de temps inferiors a un any, aquests s'arrodoneixen per excés a l'any complet.

3. El que disposen els apartats anteriors regeix igualment per a les autoritzacions d'arrendament de vehicles amb conductor que s'hagin d'atorgar després de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei en virtut de sol·licituds anteriors a aquesta data, incloses les presentades a l'empara de la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.

Per a aquestes autoritzacions, el termini de quatre anys que estableix l'apartat 1 i el de tres mesos que assenyala l'apartat 2.a) es compten des del dia en què s'atorguin.

4. Transcorregut el termini corresponent a la indemnització complementària, l'autorització segueix habilitant per dur a terme serveis de transport interurbà de viatgers en les condicions que estableixen la LOTT i les normes dictades per a la seva execució i desplegament.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat l'article 182.2 de Reglament de la Llei d'ordenació de transports terrestres, aprovat pel Reial decret 1211/1990, de 28 de setembre.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.21a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre els transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 28 de setembre de 2018.

FELIPE R.

La presidenta del Govern en funcions,
CARMEN CALVO POYATO

ANNEX

Contingut que ha d'incloure qualsevol sol·licitud d'indemnització complementària formulada en aplicació del que estableix la disposició transitòria única d'aquest Reial decret llei i documentació que l'ha d'acompanyar

A) Els sol·licitants han d'incloure, en tot cas, en la seva sol·licitud les dades següents, ordenades com s'indica:

1. Nom o denominació social i número d'identificació fiscal del sol·licitant.
2. Si s'escau, dades de la persona que actua en representació del sol·licitant.
3. Número identificador de l'autorització de la classe VTC en relació amb la que es formula la sol·licitud.
4. Matrícula del vehicle adscrit a l'autorització en el moment de formular la sol·licitud.
5. Dades econòmiques d'explotació, sense IVA, dels serveis prestats a l'empara de l'autorització, desglossades de la manera següent:

- 5.1 Ingressos derivats de l'explotació de l'autorització en l'últim exercici fiscal tancat.
- 5.2 Quan sigui procedent, import d'adquisició de l'autorització.
- 5.3 Quan sigui procedent, import d'adquisició del vehicle adscrit a l'autorització.
- 5.4 Despeses necessàries originades per l'explotació de l'autorització en l'últim exercici fiscal tancat, desglossades de la manera següent:

- 5.4.1 Amortització.
- 5.4.2 Finançament.
- 5.4.3 Personal.
- 5.4.4 Assegurances.
- 5.4.5 Costos fiscals.
- 5.4.6 Combustibles.
- 5.4.7 Pneumàtics.
- 5.4.8 Reparacions i conservació.
- 5.4.9 Altres.

B) Els sol·licitants han d'acompanyar la seva sol·licitud de la documentació següent:

1. Declaració responsable de la veracitat de les dades relatives als ingressos i les despeses incloses en la sol·licitud.
2. Factura d'adquisició de l'autorització, quan sigui procedent.
3. Factura d'adquisició del vehicle, quan sigui procedent.